

Diumenge, 27 de febrer 2005, Aula 3.1 UB

Taller 77

L'Aventura de la Vida, un programa per a la promoció de la salut i la prevenció de les drogodependències.

Ponents: Isabel Matas - Joan Segura (membres de l'Equip l'Aventura de la Vida a Catalunya)

Proposat per la Fundació Catalana per l'Esplai.

Ponència

Es comença constatant que, malgrat l'existència de metodologies alternatives com la que es proposa en el taller, l'escola és un model rígid i conservador difícil de canviar.

L'Aventura de la Vida és un programa de salut i hàbits saludables de tipus transversal. És a dir, pretén que qui dirigeixi el programa formatiu, inclòs en l'horari lectiu, sigui el mestre o la mestra habitual dels nens. Els alumnes tenen entre 7 i 11 anys i formen part de CEIPS, i també de centres d'educació especial, de casals d'estiu i de centres oberts.

Els materials dissenyats pel programa són una guia pel professor, un àlbum de cromos amb històries i dibuixos i un cd amb contes. La Fundació Catalana per l'Esplai, que és qui impulsa i coordina el programa, s'encarrega de la formació dels mestres que sol·licitin el material. Per tal d'evitar missatges contradictoris, s'intenta incloure les famílies dels nens amb la publicació d'una guia pels pares.

Tant en els àlbums com en el cd es recullen històries de vida que volen transmetre hàbits saludables, no només pel que fa a la seguretat, l'alimentació, la higiene i l'activitat i el descans, sinó també amb actituds positives cap a la vida i que potenciïn l'autoestima. La informació s'organitza en blocs de capacitats socials a desenvolupar, i es divideixen segons els àmbits de socialització de l'alumne: família, escola i barri. En conjunt es vol incentivar el pensament crític i autònom a través de la identificació dels alumnes amb les situacions socials presents en els cromos i en els contes. La proposta bàsica és la de treballar en hores de tutoria en una educació en valors i en habilitats de vida per tal d'augmentar els recursos emocionals de cada nen o nena. Es busca un ideal d'actuació coherent, tot interactuant amb un entorn (familiar, al barri) que sovint

està ple de pressions i hostilitats. L'esquema general, doncs, considera els materials simplement com un estímul per als alumnes per a compartir experiències, facilitant el diàleg, l'anàlisi i la comprensió de l'altre en situació.

A partir d'aquí cada centre desenvolupa noves activitats: des d'un llibre de receptes d'esmorzars, fins a la consolidació d'un espai dins d'un programa de ràdio local, com és el cas que es presenta al taller.

Buscant la complicitat amb tota la comunitat, amb aliances amb els poders locals, els mitjans de comunicació i el conjunt d'institucions escolars, a Tarragona es conviden setmanalment alumnes d'11 escoles perquè expliquin les seves experiències en el marc del programa *L'aventura de la vida*. D'aquesta manera els nens i nenes descobreixen el seu barri, fora de l'escola i, com diu una tutora que ha participat en el programa, han de *buscar les paraules i col·locar-les, perquè l'experiència ja la tenen*. Donar la veu als nens després d'aquesta experiència implica deixar-los dir allò que realment volen, sense la força colonitzadora dels adults que tendeixen a ocupar tots els espais d'expressió pública.

Debat

Les preguntes giren entorn de la possibilitat d'exportar el contingut del programa fora dels límits escolars. Si no hi ha un compromís familiar i, més generalment, social, sembla difícil que l'experiència no quedi aïllada i, per tant, que sigui efectiva.

Els ponents responen que, en efecte, els pares sovint no s'hi senten implicats, no per desídia sinó per desconeixement. No obstant, precisament les aliances amb poders locals i recursos existents, com en el cas de la ràdio, vol ser una manera d'integrar-se en el conjunt de les iniciatives socials, no només escolars.

També es pregunta per les particularitats de les aplicacions del programa a centres d'educació especial. Es respon que l'avaluació és positiva, que es fa un treball més lent, al llarg de dos o tres cursos, i que es veu útil per a la resolució de conflictes.